



Sveučilište u
Zagrebu

A project implemented
by University of Zagreb



This project is funded
by The European Union

Dani Kule Jankovića - 2012.

(A.2.3 „Common heritage Awareness Days 2012“)

Vrijeme održavanja skupa:

25-28. 07. 2013; efektivno, kako cjelodnevna događanja

Mjesto održavanja:

Kompleks Kule Stojana Jankovića u Islamu Grčkom, općina Benkovac, Zadarska županija.

Organizator skupa:

«Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića – Mostovi» (kraći naziv:
«Prijatelji Kule Jankovića»)

Pokrovitelj skupa:

EU projekt: «Kula Jankovića: spomenik kulture, pokretač održivog razvoja Ravnih kotara»
(engl. «Jankovic Castle: historic site, generating sustainable development of the Ravni
Kotari region»; 2012-2014). Nositelj projekta je Sveučilište u Zagrebu; a referenca je:
EUROPEAID/131266/C/ACT/MULTI.

Izveštaj o Aktivnosti: A 2.3 Common heritage awareness days

U 2012 g., uslijed opsežnosti programa, ova aktivnost se ove godine održavala iznimno 3 dana, s obzirom da je prvi dan bio posvećen svečanom otvorenju Kule za javnost (uzvanici) a iduća 2 dana redovnom programu.

Program Dan 1: Svečano službeno otvorenje Kule Jankovića za javnost:

- Pozdravna riječ u ime domaćina (dr. sc. U. Desnica i dr. sc. N. Desnica-Žerjavić)
- Pozdravne riječi predstavnika nekih od institucija koje su posebno zaslužne za ovu manifestaciju:
 - magistrica Vesna Jurić Bulatović, pomoćnica ministice kulture RH, koja je u ime Ministarstva kulture RH i otvorila Kulu Jankovića za Javnost
 - gospodin Martin Mayer, ataše pri Evropskoj komisiji u Hrvatskoj,
 - prof. dr.sc. Milorad Pupovac, zastupnik u Hrvatskom Saboru i Predsjednika SNV, zatim
 - prof. dr. sc. Damir Boras, dekan Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, i
 - prof dr. sc. Vesna Vašiček, prorektorica za poslovanje Sveučilišta u Zagrebu.
 - prof. dr. sc. Robert Bacalja, prorektor za studije i studentska pitanja Zadarskog sveučilišta,
 - Branislav Čelap, (izdavač prvih sabranih djela V. Desnice 1965 g, tada direktor *Prosvjete*)

Otvorenju je nazočilo i niz drugih ličnosti iz Ministarstva kulture RH: (Zlatko Uzelac, pomoćnik ministice kulture RH, Eva Brunović Voditeljica Službe za muzejsko-galerijsku i likovnu djelatnost, mr.sc. Anastazija Magaš-Mesić, pročelnica Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture RH u Zadru, Lepa Petri, konzervatorica, koja već godinama kontinuirano nadzire obnovu Kule s konzervatorskw strane), te brojne druge ličnosti iz kulturnog, javnog i političkog života (D. Samardžić, ravnatelj Zavičajnog muzeja Biograd, Marin Ćurković ravnatelj Zavičajnog muzeja Benkovac, Čedomir Višnjić, predsjednik Srpskog kulturnog društva Prosvjeta, Gordan Bosanac,



direktor CMS-a, Zoran Pusić, predsjednik GOLJPa, Rajka Rađenović, zamjenica Zadarskog župana, Miloš Čiritović, do-gradonačelnik grada Benkovca, te drugi predstavnici Grada Benkovca: Mile Marić, iz Upravnog odjela za društvene djelatnosti grada Benkovca, Vanja Čvrljak – direktor Turističke zajednice Grada Benkovca, i mnogi drugi)

Kraća izlaganja održali su:

- Prof. Miljenko Domijan (kao dugogodišnji glavni konzervator RH, a prije toga direktor nadležnog Konzervatorskog odjela u Zadru), na teme:

Važnost obnove Kule te konkretne aktivnosti u zaštiti i obnovi Kule Jankovića,, i

- Prof. dr. sc. Drago Roksandić (kao programski voditelj ovog EU projekta i mnogih ranijih revitalizacijskih aktivnosti u i oko Kule): Kulturno i povijesno značenje Kule Jankovića te, revitalizacijske aktivnosti. Posebni osvrt na planove i akcije oko izgradnje Međunarodnog sveučilišnog centra u Kuli Jankovića, o čemu su također govorili i prof. dr. Alan Braun, (Arhitektonski fakultet, Zagreb), i dr. sc. Darko Babić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

- Dr.sc. Tatjana Škarić Jurić, u ime organizatora, informirala je skup o drugim projektima te aktivnostima, održanim i planiranim, u Kuli kroz 2012 g.

- Otvaranje dvaju izložbi u Kuli Stojana Jankovića:

Otvoranje Etnografske zbirke (kao prve od zbirke Kule Jankovića koja se vratila u Kulu), i Otvoranje prve Izložbe u 'Sali': *Ususret obnovljenoj Kuli*, foto-izložba; (20-ak postera velikog formata, B1, sa fotografijama/tlocrtima, itd). "Sala"(novo-obnovljena dvorana površine preko 50 m²), zamišljena je kao polifunkcionalni prostor: Kao dvorana za izložbe te kao dvorana za predavanja .)

- Domjenak uz muzički program (Neven Jurić, gitara)

- Vođeni i slobodni obilasci obnovljenih dijelova kompleksa kule Janković Stojana.

Program Drugi i treći dan:

Predavanje-prezentacija o zajedničkoj kulturnoj baštini Kule *Jankovića*, *Kula Stojana Jankovića* - *Kulturno nasljeđe*, *Obnova*, *Revitalizacija*, (U. Desnica); uključivalo je povijesni razvoj i kulturno-povijesni značaj ovog objekta zajedničke kulturne baštine, funkcije pojedinih dijelova kompleksa, umjetničke, povijesne i arhivske zbirke Kule Jankovića. Nadalje, projekcije filmskih materijala (HTV prilozi o Kuli, iz filmskih arhiva, starih amaterkih video-zapisa, itd),,

Vođeni i slobodni obilasci obnovljenih dijelova kompleksa te parka Kule Jankovića, (bilo predviđeno 4x dnevno, u praksi su se odveli znatno veći broj puta, već kako su se formirale skupine posjetitelja): Vodstvo obilazaka, uz objašnjenja (često i vrlo detaljna, ovisno o konkretnoj grupi i interesu) obavili su članovi Udruge: Olga Škarić, Jelena Desnica Ivičević, Uroš Desnica, Tatjana Škarić-Jurić, Nataša Desnica-Žerjavić. Dunja Franković Desnica , Jelena Žerjavić (cjelodnevna dežurstva).

Sadržaj obilaska je uključivao:

Obilazak *Etnografske zbirke* , uz objašnjenja funkcija pojedinih predmeta iz zbirke, te raznih faza korištenja „ Stare kuhine“ – od otvorenog ognjišta do „modernih“ rješenja iz početka 19. st.

Obilazak prve foto-izložbe u Kuli, u obnovljenoj "Sali", pod nazivom: "*Ususret obnovljenoj Kuli*" (uz objašnjavanje povijesne pozadine i razvoja Kule kroz vjekove, izgled prije 1990 g., nakon ratnih stradanja, i u raznim fazama obnove, slikovni i tekstualni podaci o važnim ličnosti te zbirka Kule Jankovića)

Obilazak obnovljenih dijelova Kule Jankovića, u vidu vođenih tura ili slobodnih razgledanja. Osim Stare kuhinje i Sale s izložbama, to je uključivalo penjanje na Kulu (Vidikovac na gornjoj etaži



Sveučilište u
Zagrebu

A project implemented
by University of Zagreb



This project is funded
by The European Union

kule), tamnicu i "samicu", malu i veliku „avliju“, šetnju do izvora Klokotuša, bazena i dijela *Arboretuma*, obilazak romaničke crkvice Sv. Đorđa)

Večernji sadržaj drugoga dana upotpunilo je predavanje prof. dr. sc. Duška Marinkovića „Ravni kotari i Vladan Desnica“.

Osim prvoga dana (kad je na samom Otvorenju Kule za javnost bilo oko 100 uzvanika i gostiju), u naredna dva dana ove aktivnosti Kulu posjetilo još najmanje oko 150 posjetitelja (prema Knjizi posjetitelja, koja je uspostavljena u „Sali“).

Događaj je izazvao veliku medijsku pažnju (molim vidjeti Priloge), tako da se interes za posjet Kuli nastavio i nakon „službenih dana“ aktivnosti, jer su se mnogi zainteresirali (i doznali za mogućnost posjeta) kad su vidjeli/čuli neki od priloga na TV ili radiju, odnosno pročitali vijest ili članak u novinama. Tako je, uz brojne posjetitelje iz Zadra, bilo dosta posjetitelja iz mjesta bliže i dalje okolice (bilo je i stranaca, iz EU, SAD, Kanade, Australije, - najčešće gosti lokalnog pučanstva, koje bi oni doveli sa sobom). Ukupno, u prva tri mjeseca nakon otvorenja bilo je oko 500 posjetitelja (vjerojatno osjetno više s obzirom da se, naravno, nisu svi upisali u Knjigu gostiju).

Osim *Poziva na otvorenje Kule i otvorene dane Kule Jankovića*, Društvo je (iz drugih sredstava) izradilo tri informacijska postera (B1 formata), posebni informacijski set za medije (poslan predstavnicima medija zajedno uz pozive), letak u boji, te probnu brošuru – A5 formata, 14 strana (koja će dogodine – nadopunjena i proširena – biti tiskana kao službena brošura ove aktivnosti). Jedna od ovogodišnjih pouka s brošurom jest i da bi trebala biti tiskana u znatno više primjeraka (ovogodišnjih 100 primjeraka „planulo“ je praktički već prvi dan).

Želimo istaknuti da je aktivnost mogla biti održana s toliko sadržaja i na tako visokom nivou, pa onda i s tako velikim interesom medija, zahvaljujući 10-godišnjim ulaganjima Ministarstva kulture RH u temeljnu obnovu niza objekata u kompleksu Kule Jankovića (uključivo onih u kojima je održana aktivnost), te (neposredno za realizaciju postava izložbi) zahvaljujući donaciji američke zaklade *Tourism Cares (2011 Tourism Cares Grant)*, dodatnim sredstvima Udruge te doista izuzetnim angažmanom brojnih članova Udruge.

Smatramo da je provedba aktivnosti *Common heritage awareness days* u 2012 g. bila izuzetno uspješna, nipošto samo zato što je posjet od oko 250 ljudi u 3 dana aktivnosti daleko nadmašio očekivanja:

Iznimno veliki interes i kulturne i administrativno-političke i medijske javnosti, te, napokon, opće populacije za ovu aktivnost još jednom je pokazala koliko je Kula Jankovića dobar primjer („dobar brand“) za isticanje i pokazivanje/dokazivanje potencijala te korištenja objekata *kulturne baštine* za turistički, ekonomski i društveni razvoj uže i šire regije.

Dodatno, i važnost aspekta „common cultural heritage“, na koji smo prema planu i intenciji aktivnosti obratili posebnu pažnju – a i svjesni da je posebno značajan u kraju s teškim i još nezaliječenim nasljeđem ratnih stradanja i međuetničkih podjela - također je u ovoj aktivnosti bio jasno prepoznat, što možda najbolje ilustrira prigodni članak iz jednog dnevnog lista (priložen digitalni otisak) s naslovom već na naslovnici lista: „*Obnovom kule do obnove povjerenja između Hrvata i Srba*“, odnosno naslovom opsežnog članka (na dvije stranice velikog formata): „*Obnovom kule do pomirbe Hrvata i Srba u Ravnim kotarima*“